

Bài văn mẫu: Phân tích hình tượng nhân vật Bê-li-cốp trong truyện Người trong bao Văn 11 tuyển chọn, hay nhất sẽ giúp các em học sinh đưa ra các lập luận, lý lẽ chính xác và ý nghĩa nhất để hoàn thành xuất sắc bài viết của mình.

Bài văn mẫu số 1: Phân tích hình tượng nhân vật Bê-li-cốp trong truyện Người trong bao

Văn học làm đẹp trái tim, tâm hồn con người, nó rung lên trong mỗi chúng ta những cảm xúc tế nhị hay mãnh liệt để con người vươn tới tự do, dân chủ, vươn tới thế giới của tình thương, của sự hoàn thiện, hoàn mỹ. Nhà văn thể hiện tất cả điều đó thông qua hình tượng, "làm sống lại một cách cụ thể và gọi cảm những sự việc, những hiện tượng đáng làm ta suy nghĩ về tính cách số phận, về tình đời, tình người". Tác phẩm có giá trị là tác phẩm luôn chứa đựng khoảng trống nhằm kích thích sự tìm tòi khám phá của người đọc, chính hình tượng nghệ thuật là nơi ẩn chứa, tiềm tàng những khoảng trống đó.

Ra đời cuối thế kỷ XIX (1898), "Người trong bao" của An-tôn Sê-khốp với hình tượng thầy giáo Bê-li-cốp đã để lại nhiều ấn tượng sâu sắc không chỉ trong lòng độc giả nước Nga mà còn độc giả thế giới. Hơn thế kỷ trôi qua, nhưng tác phẩm vẫn đứng vững trong lòng người đọc, tại Việt Nam nó được chọn để dạy học trong Ngữ văn 11, chương trình nâng cao. Có lẽ chính việc xây dựng thành công hình tượng nhân vật Bê-li-cốp đã khẳng định chỗ đứng của "Người trong bao", vì qua đó, những mạch ngầm văn bản cứ hiện dần trong lòng người đọc.

Hình tượng Bê-li-cốp hiện lên thông qua 2 lớp ngôi kể, ngôi kể thứ nhất và ngôi kể thứ ba. Ngôi thứ ba được kể bằng hình tượng người kể chuyện là tác giả, ngôi thứ nhất "tôi" người kể chuyện là một nhân vật trong câu chuyện, thầy giáo Bu-ơ-kin kể với bác sĩ I-van I-va-nút về thầy giáo Bê-li-cốp trong một chuyến đi săn. Như vậy đã có sự lồng ghép ngôi kể trong ngôi kể, ngôi thứ nhất được lồng trong ngôi kể thứ ba, câu chuyện của thầy giáo Bu-ơ-kin kể với bác sĩ I-van I-va-nút về thầy giáo Bê-li-cốp được lồng trong câu chuyện mà tác giả kể với độc giả về câu chuyện đó. Đưa cách kể mang tính chủ quan lồng vào ngôi kể mang tính khách quan là một sự lựa chọn khéo léo. Tác giả đang khách quan để kể về câu chuyện người khác kể lại, tác giả chỉ như một người ghi chép lại những gì mà thầy giáo Bu-ơ-kin kể, vì vậy, câu chuyện vừa tạo được tính thuyết phục trong người đọc lại vừa được kể lại như là sự chứng kiến của một người trong cuộc, nhìn nhận được mọi khía cạnh, mọi vấn đề.

Chính việc lựa chọn ngôi kể đó đã như một hệ quả tất yếu đến sự di động điểm nhìn của người kể chuyện, di động từ ngôi kể thứ ba sang ngôi kể thứ nhất, từ ngôi kể thứ nhất số ít sang ngôi kể thứ nhất số nhiều. Di động điểm nhìn kể chuyện như vậy làm cho nhân vật được nhìn nhận dưới nhiều góc độ, hình ảnh nhân vật được hiện lên một cách tự nhiên, sâu sắc, chân thật hơn. Điểm nhìn quy chiếu từ góc nhìn là người bạn đồng nghiệp, họ dạy cùng trường, ở cùng căn hộ, hai phòng ở đối diện nhau, nên họ biết rõ về nhau một cách rõ ràng, vì thế người đọc, người nghe yên tâm về những lời kể nhân vật tôi. Người kể chuyện có thể đưa ra những bình luận, nhận xét theo quan điểm riêng của mình. Về cuối truyện sau khi chôn cất Bê-li-cốp xong người kể chuyện quy chiếu điểm nhìn sang ngôi thứ nhất số nhiều "chúng tôi", lúc này không phải câu chuyện được kể dưới điểm nhìn của một cá nhân mà cả tập thể, cộng đồng điều đó vừa thể hiện sự khách quan vừa thể hiện sự ảnh hưởng, tác động của Bê-li-cốp, kiểu người sống trong bao với xã hội, đồng thời thấy được dù Bê-li-cốp đã chết những kiểu người trong bao vẫn còn tồn tại.

Kéo theo nhưng vấn đề đây là giọng điệu, ở đây giọng điệu kể chậm rãi vừa giễu cợt, châm biếm, mỉa mai vừa u buồn... Qua hình tượng nhân vật người trong bao, Bê-li-cốp, tác giả phê phán sâu sắc lối sống hèn nhát, bạc nhược, bảo thủ và ích kỷ của một bộ phận trí thức Nga cuối thế kỷ XIX. Từ đó, nhà văn khẩn thiết thức tỉnh mọi người hãy thay đổi cách sống, lối sống kiểu "trong bao" nếu muốn có cuộc sống ý nghĩa.

Ngay nhan đề tác phẩm cũng là một tính hiệu thẩm mỹ. Xét về nghĩa đen bao là vật dùng để đựng đồ, bọc đồ, có tác dụng che đậy, bảo vệ, gói ghém... Nghĩa bóng là lối sống và tính cách của Bê-li-cốp luôn thu mình trong bao, một môi trường xã hội thối nát, cũ kỹ đã bao bọc làm thay đổi bản chất con người. Như vậy có một vấn đề đặt ra là nhân vật Bê-li-cốp, người trong bao, chủ thể bị "bỏ" vào "bao" hay tự mình "chui" vào "bao", nghĩa là tự anh ta tạo cho mình một cuộc sống lập dị kiểu trong bao hay do hoàn cảnh, đẩy anh ta "vào trong bao"?

Bê-li-cốp hiện lên với chân dung biếm họa, có cái vẻ bề ngoài không giống ai: gương mặt nhợt nhạt, nhỏ bé, choắt như mặt chôn; quanh năm anh ta đi giầy cao su, mặc áo bành tô, đeo kính râm, đội mũ, hai lỗ tai nhét bông, tay cầm dù,... Các vật dụng của anh ta đều được để trong bao.

Không những ngoại hình anh ta luôn được giấu trong bao mà mọi cái liên quan đến anh ta đều gói trong bao. Trong tác phẩm anh ta đã nói 5 lần câu "Nhờ lại xảy ra chuyện gì thì sao"; khi nằm ngủ anh ta kéo chăn trùm kín mít; đến thăm đồng nghiệp thì chỉ ngồi im; cả ý nghĩ của mình Bê-li-cốp cũng giấu trong bao vì vậy cuộc sống của anh ta là một cuộc sống lập dị, nhút nhát, sợ đối diện với hiện tại, chỉ thích sống theo những thông tư, chỉ thị, giáo điều, rập khuôn, chỉ tôn sùng quá khứ, luôn thỏa mãn, hạnh phúc, hài lòng, mãn nguyện với cuộc sống của mình... Chi tiết cái bao được tác giả nhắc đi nhắc lại 12 lần như những điệp khúc nhấn mạnh chân dung Bê-li-cốp luôn cố thu mình trong bao từ ngoại hình, tính cách, lời nói, hành động, suy nghĩ...

Như vậy, nhân vật Bê-li-cốp là một hình tượng điển hình. Bê-ê-ly-xki cho rằng "Tính điển hình là một trong những dấu hiệu của tính mới mẻ trong sáng tạo, hay nói đúng hơn là bản thân sức sáng tạo. Nếu có thể thì cũng nói rằng tính điển hình là huy chương của nhà văn. Điển hình là người lạ đã quen biết". Bê-li-cốp là một sáng tạo lớn của An-tôn Sê-khốp, hình tượng nhân vật này vừa hiện lên rõ nét là một nhân vật độc đáo, riêng biệt không lẫn với ai vừa là nhân vật đặc trưng, khái quát cho một kiểu người có lối sống "trong bao", gập sách lại người đọc vẫn thấy hiện lên một hình ảnh Bê-li-cốp bằng da, bằng thịt, có những tính cách, suy nghĩ, hành động lời nói kiểu "trong bao" và cũng thấy đâu đây hình ảnh nhân vật này trong cộng đồng người, đâu đó trong xã hội Nga đương thời và cả trong xã hội hiện đại ngày nay.

Bê-li-cốp, vừa là sản phẩm của chính cá nhân anh ta vừa là sản phẩm của xã hội. Ngoài những tính cách cá nhân như đã nói ở trên, Bê-li-cốp còn là con đẻ của xã hội Nga lúc bấy giờ. Chúng ta biết rằng cuối thế kỷ XIX xã hội Nga đang ngạt thở trong bầu không khí chuyên chế bảo thủ nặng nề. Chính môi trường ấy đã đẻ ra lắm thứ sản phẩm người kỳ quái.

Kết cục nhân vật Bê-li-cốp chết, nguyên nhân trực tiếp cũng do những suy nghĩ kiểu "trong bao". Bê-li-cốp chết là kết thúc cuộc đời một cá nhân, quan tài đựng thi thể y chính là cái "bao" kính đáo nhất. Cái chết của Bê-li-cốp là hậu quả tất yếu của cách sống, kiểu sống đó. Chết là kết thúc cuộc đời, là sự chôn vùi một con người những liệu có chôn vùi được kiểu người "trong bao" không. Khi còn sống Bê-li-cốp đã làm cho mọi người sợ hãi, kể cả đồng nghiệp, thậm chí là lãnh đạo của anh ta vì thế ai cũng ghét bỏ, nghĩa là anh ta là người mâu thuẫn với tất cả mọi người, là tượng trưng cho xấu xa, nên khi anh ta chết mọi người từ nghĩa địa trở về lòng cảm thấy nhẹ

nhàng, thoải mái. Những xét cho cùng lối sống của anh ta có ảnh hưởng không nhỏ tới cộng đồng, kiểu sống trong bao, kiểu sợ hãi, nhút nhát, rập khuôn đó đã lan ra cả cộng đồng vì vậy mọi người đều sợ anh ta, mỗi lần Bê-li-cốp dọa báo thanh tra, cấp trên...thì mọi người đều run sợ, nhân vật tôi từng tâm sự "Bọn giáo viên chúng tôi đều sợ hắn. Thậm chí cả hiệu trưởng cũng sợ hắn...cái thằng cha quanh năm đi dày cao su và mang ô ấy đã khống chế cả trường học chúng tôi suốt mười lăm năm trời ... Mà đâu phải chỉ có trường học! Cả thành phố nữa ấy!". Chứng tỏ rằng Bê-li-cốp có ảnh hưởng, lây lan tới cộng đồng, tác động ngược trở lại đối với cộng đồng. Như vậy lối sống trong bao không chỉ có ở Bê-li-cốp mà có trong mọi người ở thành phố ấy, một con người với cách sống như vậy mà đã từng khống chế được cả một ngôi trường thậm chí cả thành phố trong hơn mười lăm năm thì cộng đồng đó, thanh phố đó hơn gì cách sống của Bê-li-cốp?

Cái bao còn mang hàm nghĩa về một kiếp người, một lối sống, một xã hội đen tối, tù túng, nặng nề mà không sao thoát được. "Người trong bao", một hình tượng có tính ẩn dụ vô cùng độc đáo để phản ánh bộ phận trí thức bạc nhược, uơ hèn và qua đó lên án, đã kích thích cái đã sản sinh ra bộ phận trí thức bạc nhược, uơ hèn ấy: chế độ xã hội Nga hoàng cuối thế kỉ XIX.

Sau cái chết của thầy giáo Bê-li-cốp, môi trường, lối sống của xã hội đó có gì thay đổi, có gì tiến bộ, nhân vật tôi vẫn tâm sự "Chưa đầy một tuần sau cuộc sống lại diễn ra như cũ, nặng nề, mệt nhọc, vô vị, một cuộc sống chẳng bị chi thị nào cấm đoán nhưng cũng chẳng tự do hoàn toàn, chẳng tốt đẹp gì hơn trước. Trên thực tế, Bê-li-cốp đã chầu âm phủ nhưng hiện còn bao nhiêu là người trong bao, trong tương lai cũng sẽ còn bao nhiêu người như thế nữa!", Vậy vấn đề ở đây là gì? Làm thế nào để thay đổi và thay đổi gì mới là bản chất. Rõ ràng vấn đề không phải là chống lại, tiêu diệt những "người trong bao" mà là phải thay đổi, xoá bỏ môi trường đã sản sinh ra những "người trong bao" ấy. Chừng nào cái chế độ tàn bạo, thối nát, bất công ấy còn tồn tại thì những sản phẩm và cũng là nạn nhân của nó vẫn không thể mất đi. Văn học thế giới cũng đã từng có nhiều hình tượng nhân vật sống theo kiểu chạy trốn thực tại, từ chối hiện tại ví như hình tượng nhân vật Oskar trong tác phẩm "Cái trống thiếc" của Gunter Grass. Phải chăng Bê-li-cốp với cách sống trong bao cũng là một lựa chọn?

M.Gorki đã từng nhận xét, đọc Sê-khốp, chúng ta thấy "phảng phất đâu đây nụ cười buồn buồn của một tâm hồn biết yêu thương", "Tiếng thở dài khẽ sâu của một trái tim trong sạch". Còn nhà văn Nguyễn Tuân khi đọc Người trong bao thì cho rằng: "Truyện Bê-li-cốp là một áng văn đã kích đến tuyệt đỉnh: hình thù tên họ nhân vật đã thành một cái sự, đã thành một hình dung từ ngày nay vẫn còn tác dụng lớn". Phê phán những nhược điểm, tật xấu của Bê-li-cốp, cảm thương cho số phận của những con người sống trong môi trường ngột ngạt, thối nát xã hội Nga đương thời, đồng thời có dịp để soi lại chính mình nhằm vươn tới một cuộc sống lành mạnh, ý nghĩa hơn...

Bài văn mẫu số 2: Phân tích hình tượng nhân vật Bê-li-cốp trong truyện Người trong bao

Sê-khốp được mệnh danh là con linh điều của buổi tịch dương trên đồng cỏ đại nước Nga xưa, là văn hào chói sáng lên lâu đài nhân đạo. Chính tấm lòng của một nhà văn chân chính và những tác phẩm văn học giá trị phản ánh chân thực cảm động số phận người dân và đất nước Nga đã chinh phục được trái tim của độc giả trên khắp mọi nơi, trong số ấy, "Người trong bao" là một trong số những truyện ngắn đặc sắc làm nên tên tuổi của ông.

Người trong bao được sáng tác năm 1898, thời kì này xã hội Nga đang ngột thở trong bầu không khí chuyên chế nặng nề của Sa Hoàng cuối thế kỉ 19. Môi trường xã hội ấy đã đẻ ra lắm kiểu người quái dị mà Bê-li-cốp nhân vật chính trong truyện là hình tượng điển hình cho số phận bi kịch của những người dân Nga lúc bấy giờ.

Nhan đề của truyện chính là hình ảnh của nhân vật bê-li-cốp, gây tò mò và hấp dẫn người đọc bởi kiểu người quái dị, vừa đáng thương, vừa tội nghiệp ấy. Đồng thời bày tỏ niềm cảm thương cho số phận của những người dân Nga lúc bấy giờ.

Nhân vật chính trong truyện là Bê-li-cốp, hắn là một giáo viên dạy tiếng Hy Lạp, sống rất kì lạ, luôn luôn sợ hãi mọi thứ xảy ra xung quanh mình. Hắn sợ những thử thách cuộc đời, sợ nắng mưa gió tuyết. sợ bị mất cắp và bị thất lạc nên luôn giấu tất cả đồ đạc của mình vào trong chiếc bao. Hắn mặc chiếc áo bành tô to che gần hết khuôn mặt, tai nhét bông điều ấy chứng tỏ hắn sợ phải nghe thấy âm thanh xung quanh, sợ bị nhìn thấy. Không chỉ thế hắn còn sợ giao tiếp, khi đến nhà ai chỉ ngồi 15 phút không nói gì rồi ra về chứng tỏ hắn sợ cô độc ấy vậy mà hắn lại sợ phải giao tiếp và không muốn chịu trách nhiệm với lời nói, và hành động của mình. Trong tình yêu hắn cũng muốn cầm tù tình yêu của mình, hắn sợ cái mới vì chỉ vì nhìn thấy Va-ren-ca đi xe đạp mà sợ hãi, giật mình và hoảng hốt đến tận nhà để nhắc nhở. Điều ấy chứng tỏ hắn sợ mọi thứ đến cả những điều không hề đáng sợ, hắn chỉ nô lệ vào cái cũ, không dám thay đổi, như thế hắn đã chết ngay cả khi đang sống, từng giờ, từng phút trong chiếc bao sợ hãi hắn đang tự tạo ra và bị bầu không khí ngột ngạt của xã hội Nga Hoàng đẩy vào. Để qua hình tượng điển hình ấy, Bê-li-cốp phản ánh chân thực đến bộ mặt xã hội Nga lúc bấy giờ, người dân phải sống trong nỗi sợ và sự cưỡng chế nặng nề đến ngột thở, qua đó khát khao muốn thay đổi và hướng đến một thế giới tốt đẹp hơn, không bị cầm tù và giam hãm trong chiếc bao nào cả.

Ngôn ngữ của truyện chân thực, chính xác, giàu tính thời sự điem trùng được những diễn biến tâm lí tinh vi và phức tạp của nhân vật. kết cấu truyện lồng trong truyện giúp câu chuyện trở nên phức tạp, hấp dẫn và lôi cuốn đầy kịch tính, đồng thời thấy được tài năng của tác giả. Khẳng định được tài năng bậc thầy của cây bút xuất sắc trên mảng truyện ngắn.

Qua sự sáng tạo và xây dựng những tình huống, chi tiết và hình tượng điển hình ở tác phẩm Người Trong bao, nhà văn Nga vĩ đại Sê-khốp đã gửi gắm đến chúng ta hình ảnh người dân Nga phải sống trong chế độ Nga Hoàng nặng nề tri trệ như thế nào; đồng thời bày tỏ niềm xót thương, đồng cảm và lời kêu gọi đổi thay của tác giả. Chính những giá trị hiện thực và nhân đạo sâu sắc ấy đã giúp tác phẩm sống mãi trong lòng độc giả.

Bài văn mẫu số 3: Phân tích hình tượng nhân vật Bê-li-cốp trong truyện Người trong bao

Sê-khốp là nhà văn lớn, là cây đại thụ trong nền văn học Nga, ông đã để lại cho nhân loại một kho tàng những tác phẩm có giá trị vô cùng to lớn. Dưới ngòi bút của nhà văn, toàn cảnh xã hội Nga cuối thế kỷ XIX hiện lên một cách rất chân thật, đó là một đất nước ngột ngạt, tù túng, chuyên chế bảo thủ dưới thời kỳ nắm quyền của Nga hoàng. Nhà văn Sê-khốp có lối viết văn rất lôi cuốn, ngôn ngữ sinh động tự nhiên, phản ánh chân thực con người và xã hội Nga lúc bấy giờ.

Truyện ngắn Người trong bao được ông viết năm 1898, đã khắc hoạ thành công hình tượng nhân vật Bê-li-cốp, một anh giáo chức tinh lẻ với cái đầu chứa đầy thành kiến, qua đó tác giả

châm biếm và đả kích những người tri thức Nga với lối sống “trong bao” cô hủ, lạc hậu, thích phê phán, bất an trước những gì vượt ra ngoài giới hạn cho phép của mình, và tự coi đó là lỗi lầm của người khác.

Nhân vật chính trong truyện là Bê-li-cốp, một giáo viên dạy tiếng Hy Lạp có lối sống rất kỳ lạ “sống đơn độc như những con ốc, con sên cố thu mình vào vỏ bọc”. Hắn khác thường trong cả cách sống và lối suy nghĩ dị hợm. Lúc nào cũng vậy, bất kể trời mưa hay nắng, thời tiết đẹp hay xấu hắn đều khoác lên mình một bộ trang phục hết sức kỳ cục. Hắn “đi giày cao su” tay cầm ô, mặc áo “bành tô ấm cốt bông”, hắn luôn mang theo bên mình chiếc bao làm bằng da hươu để đựng nào là ô, chiếc đồng hồ quả quýt, nào là dao nhỏ gọt bút chì, ngay cả bộ mặt hắn dường như cũng muốn để cả vào trong bao, bởi Bê-li-cốp luôn “giấu mặt sau chiếc cổ áo bành tô bẻ đứng lên”. Không những thế anh ta còn đeo kính râm, và nhét bông vào tai, đi xe ngựa thì bao giờ cũng phải “cho kéo mũi lên”. Với cách miêu tả chân thật, sinh động của tác giả, Bê-li-cốp hiện lên như một kẻ dị hợm và rất nực cười. Giọng văn của Sê-khốp rất hóm hỉnh, hài hước, không cần phải là những câu văn hoa mỹ, chỉ chu nhưng vẫn làm hiện trong đầu người đọc một hình tượng nhân vật “người trong bao” điển hình thuở bấy giờ.

Bê-li-cốp không sống như người thường, có lẽ hắn chỉ đang tồn tại mà thôi, hắn chán ghét cuộc sống, sợ hãi mọi thứ trên cuộc đời. Để bảo chữa cho thái độ nhút nhát, hèn kém không dám đối diện với hiện tại của mình hắn luôn nhớ về quá khứ, “ca ngợi những thứ không bao giờ có thật”. Bê-li-cốp chọn dạy tiếng Hy Lạp, một thứ ngôn ngữ cô, có lẽ đó là môn học an toàn, không có gì đáng phàn nàn “nhờ đó hắn có thể trốn tránh được cuộc sống thực”. Phải chăng đã quen với lối sống tù túng, ngột ngạt mà bất kể thứ gì anh ta muốn làm đều phải thông qua “chỉ thị, thông tư”, còn nếu như không có chỉ thị, thông tư hay bất cứ quy định nào thì đều không được làm. Cứ mỗi lần có ý định thoát ra khỏi “cái bao” của mình thì hắn lại sợ hãi “nhưng lỡ lại xảy ra chuyện gì” và cứ thế hắn không bao giờ thoát ra khỏi cái “vỏ ốc sên” kia cho đến cuối đời. Mỗi khi có chuyện gì trái với khuôn phép, trái với lẽ thường đều làm hắn rầu rĩ mặc cho chuyện đó vốn “chả liên quan gì đến hắn”. Đáng buồn thay điều gì đã khiến Bê-li-cốp trở thành kẻ có tính cách lạ lùng và có phần bệnh hoạn như vậy? Chắc bởi sống dưới thời Nga hoàng chuyên chế nặng nề cùng với những giáo điều thắt chặt đã làm cho một người bình thường phải ép bản thân đi vào khuôn phép, cả đời sống trong tù túng, bó buộc. Bê-li-cốp vừa đáng thương vừa đáng giận, vừa hèn kém nhưng cũng thật tội nghiệp biết bao!

Cách sống của Bê-li-cốp cũng rất lạ thường và lắm cảm. Hắn cho rằng việc đến nhà các đồng nghiệp ngồi im cả tiếng đồng hồ không nói năng gì rồi rời đi là để “duy trì những mối quan hệ tốt với bạn bè”. Có thể nói Bê-li-cốp cũng sợ cô đơn nhưng hắn hoàn mất đi khái niệm về lẽ sống đúng nghĩa, “kẻ dị hợm” bao năm thao túng cả thành phố nhỏ bé này, làm tất cả mọi người đều đâm ra “sợ tất cả”, “cái thằng cha quanh năm đi giày cao su và mang ô ấy” không chế cả trường học, ngay cả thầy hiệu trưởng cũng phải sợ hắn. Ngay cả khi ở nhà, hắn cũng sống trong sợ hãi: “Mặc áo khoác ngoài, đội mũ, đóng cửa, cài then”, như kẻ mắc bệnh hoang tưởng hắn sợ bóng tối, sợ ánh sáng, sợ ăn trộm,... Và trong đầu luôn tồn tại cái suy nghĩ nhạt nhẽo “lỡ lại xảy ra chuyện gì”. Sê-khốp đã cho người đọc cảm nhận được cái lối sống ấy dường như đã bao trùm lên cả bầu trời một màu tối đen đáng sợ, những “người trong bao” họ đã chết ngay cả khi đang sống, chưa bao giờ cảm nhận được hạnh phúc, tâm hồn luôn nặng trĩu như người sống trong ngục tù âm u, lạnh lẽo.

Ấy vậy, mà một người dị biệt đã ngoài tứ tuần như Bê-li-cốp lại từng tính đến chuyện sẽ kết hôn. Mọi người ra sức ghép đôi cho hắn với nàng Va-ren-ca xinh đẹp, có lẽ họ nghĩ hắn sẽ thay

đôi lối sống khi có tình yêu của một người phụ nữ sôi động, nồng thắm. Chỉ vì chuyện này, hắn đã suy nghĩ nhiều đến mức “gầy gò hẳn đi, mặt mày nhợt nhạt”, sự việc đến quá đột ngột khiến một kẻ hèn nhát sợ hãi đủ thứ trên đời như hắn lại càng “thu mình sâu hơn vào trong bao”. Phải chăng hắn là một kẻ cổ hủ với cái đầu chứa đầy thành kiến? Chỉ vì nhìn thấy chị em Van-ren-ca đi xe đạp giữa phố đã khiến hắn sững sốt, tình yêu vì thế mà cũng phai mờ đi. Cuộc đời của tên nhà giáo tinh lẻ Bê-li-cốp cũng thật là bi hài! Chẳng phải vậy thì sao chỉ bằng “tiếng cười phá lên” của Va-ren-ca khi chứng kiến hắn bị xô ngã nơi chân cầu thang, đã có thể chấm dứt tất cả “chuyện cưới xin” và “cả cuộc đời của Bê-li-cốp”. Một tháng sau Bê-li-cốp chết, vẻ mặt hắn lúc nằm trong quan tài “hiền lành, dễ chịu” và có phần “tươi tỉnh” chắc vì đang hạnh phúc khi được vĩnh viễn chui vào trong cái bao của mình, không còn phải đối diện với cuộc sống ngoài kia nữa. Đây quả là một bức tranh biếm họa cười ra nước mắt, một người sao có thể ngủ “không bao giờ dậy nữa” chỉ vì một tiếng cười? Nhưng đối với Bê-li-cốp đây là cả một sự nhục nhã, một kẻ luôn sống với giáo điều, một kẻ đạo đức giả chuyên dạy đời người khác như hắn thì đó quả là một sự đả kích quá lớn đến nỗi không có cách nào vượt qua.

Cứ ngỡ Bê-li-cốp chết đi, cuộc sống trong thành phố sẽ thay đổi màu sắc mới, không khí mới. Nhưng không, cuộc sống “nhẹ nhàng thoải mái” chẳng thể nào kéo dài lâu, thay vào đó là cuộc sống vô vị, nhàm chán “chẳng khác lúc trước là bao”. Những kẻ “sống trong bao” không chỉ có mình Bê-li-cốp mà họ đầy rẫy trong xã hội Nga khi ấy và “trong tương lai sẽ còn bao nhiêu người như thế nữa”. Nhà văn Sê-khốp đã tái hiện thành công cái lối sống dung tục, tầm thường, lạc hậu, sặc mùi giáo điều đã đầu độc người dân, đẩy họ vào cuộc sống đau khổ, tù túng, đã để lại bao hệ quả nặng nề tồn tại trong đất nước Nga cuối thế kỷ XIX. Ngôn ngữ chân thực, mộc mạc mà không kém phần sinh động đã góp phần xây dựng cốt truyện lôi cuốn hấp dẫn người đọc, tạo nên một hình tượng nhân vật đặc sắc điển hình “Người trong bao”.

Người trong bao của Sê-khốp là một tác phẩm mang lại cho người đọc thật nhiều cảm xúc, vừa bi hài vừa đáng để suy ngẫm, vừa tiếc thương cho một kiếp người sống vô nghĩa. Qua truyện ngắn, nhà văn không chỉ phản ánh khách quan hiện thực xã hội Nga lúc bấy giờ, mà ông còn khéo léo nhắc nhở mỗi con người: Hãy nhìn cuộc sống với sự lạc quan vốn có, giữ cho tâm không phê phán, hơn thua. Nếu ta cảm thấy cuộc sống không hạnh phúc, vấn đề không phải do một ai khác mà nó nằm ngay chính tâm ta. Chúng ta hãy mở rộng tâm lòng với mọi người và với thế giới xung quanh, tiếp nhận những sự đổi mới để có được một cuộc sống hạnh phúc, ngập tràn tươi trẻ, đừng sống như nhân vật Bê-li-cốp, suốt đời sống trong cái vỏ bọc hài hước của mình, rồi đến cuối cùng cuộc đời chấm dứt trong vô vị, nhạt nhẽo.

Bài văn mẫu số 4: Phân tích hình tượng nhân vật Bê-li-cốp trong truyện Người trong bao

Văn học làm đẹp trái tim, tâm hồn con người, nó rung lên trong mỗi chúng ta những cảm xúc tế nhị hay mãnh liệt để con người vươn tới tự do, dân chủ, vươn tới thế giới của tình thương, của sự hoàn thiện, hoàn mỹ. Nhà văn thể hiện tất cả điều đó thông qua hình tượng, “làm sống lại một cách cụ thể và gọi cảm những sự việc, những hiện tượng đáng làm ta suy nghĩ về tính cách số phận, về tình đời, tình người”. Tác phẩm có giá trị là tác phẩm luôn chứa đựng khoảng trống nhằm kích thích sự tìm tòi khám phá của người đọc, chính hình tượng nghệ thuật là nơi ẩn chứa, tiềm tàng những khoảng trống đó.

Ra đời cuối thế kỷ XIX (1898), “Người trong bao” của An-tôn Sê-khốp với hình tượng thầy giáo Bê-li-cốp đã để lại nhiều ấn tượng sâu sắc không chỉ trong lòng độc giả nước Nga mà còn độc giả thế giới. Hơn thế kỷ trôi qua, nhưng tác phẩm vẫn đứng vững trong lòng người đọc, tại Việt Nam nó được chọn để dạy học trong Ngữ văn 11, chương trình nâng cao. Có lẽ chính việc xây dựng thành công hình tượng nhân vật Bê-li-cốp đã khẳng định chỗ đứng của “Người trong bao”, vì qua đó, những mạch ngầm văn bản cứ hiện dần trong lòng người đọc.

Hình tượng Bê-li-cốp hiện lên thông qua 2 lớp ngôi kể, ngôi kể thứ nhất và ngôi kể thứ ba. Ngôi thứ ba được kể bằng hình tượng người kể chuyện là tác giả, ngôi thứ nhất “tôi” người kể chuyện là một nhân vật trong câu chuyện, thầy giáo Bu-rơ-kin kể với bác sĩ I-va-nút về thầy giáo Bê-li-cốp trong một chuyến đi săn. Như vậy đã có sự lồng ghép ngôi kể trong ngôi kể, ngôi thứ nhất được lồng trong ngôi kể thứ ba, câu chuyện của thầy giáo Bu-rơ-kin kể với bác sĩ I-va-nút về thầy giáo Bê-li-cốp được lồng trong câu chuyện mà tác giả kể với độc giả về câu chuyện đó. Đưa cách kể mang tính chủ quan lồng vào ngôi kể mang tính khách quan là một sự lựa chọn khéo léo. Tác giả đang khách quan để kể về câu chuyện người khác kể lại, tác giả chỉ như một người ghi chép lại những gì mà thầy giáo Bu-rơ-kin kể, vì vậy, câu chuyện vừa tạo được tính thuyết phục trong người đọc lại vừa được kể lại như là sự chứng kiến của một người trong cuộc, nhìn nhận được mọi khía cạnh, mọi vấn đề.

Chính việc lựa chọn ngôi kể đó đã như một hệ quả tất yếu đến sự di động điểm nhìn của người kể chuyện, di động từ ngôi kể thứ ba sang ngôi kể thứ nhất, từ ngôi kể thứ nhất số ít sang ngôi kể thứ nhất số nhiều. Di động điểm nhìn kể chuyện như vậy làm cho nhân vật được nhìn nhận dưới nhiều góc độ, hình ảnh nhân vật được hiện lên một cách tự nhiên, sâu sắc, chân thật hơn. Điểm nhìn quy chiếu từ góc nhìn là người bạn đồng nghiệp, họ dạy cùng trường, ở cùng căn hộ, hai phòng ở đối diện nhau, nên họ biết rõ về nhau một cách rõ ràng, vì thế người đọc, người nghe yên tâm về những lời kể nhân vật tôi. Người kể chuyện có thể đưa ra những bình luận, nhận xét theo quan điểm riêng của mình. Về cuối truyện sau khi chôn cất Bê-li-cốp xong người kể chuyện quy chiếu điểm nhìn sang ngôi thứ nhất số nhiều “chúng tôi”, lúc này không phải câu chuyện được kể dưới điểm nhìn của một cá nhân mà cả tập thể, cộng đồng điều đó vừa thể hiện sự khách quan vừa thể hiện sự ảnh hưởng, tác động của Bê-li-cốp, kiểu người sống trong bao với xã hội, đồng thời thấy được dù Bê-li-cốp đã chết những kiểu người trong bao vẫn còn tồn tại.

Kéo theo những vấn đề đầy là giọng điệu, ở đây giọng điệu kể chậm rãi vừa giễu cợt, châm biếm, mỉa mai vừa u buồn... Qua hình tượng nhân vật người trong bao, Bê-li-cốp, tác giả phê phán sâu sắc lối sống hèn nhát, bạc nhược, bảo thủ và ích kỷ của một bộ phận trí thức Nga cuối thế kỷ XIX. Từ đó, nhà văn khẩn thiết thức tỉnh mọi người hãy thay đổi cách sống, lối sống kiểu “trong bao” nếu muốn có cuộc sống ý nghĩa.

Ngay nhan đề tác phẩm cũng là một tính hiệu thâm mỹ. Xét về nghĩa đen bao là vật dùng để đựng đồ, bọc đồ, có tác dụng che đậy, bảo vệ, gói ghém... Nghĩa bóng là lối sống và tính cách của Bê-li-cốp luôn thu mình trong bao, một môi trường xã hội thối nát, cũ kỹ đã bao bọc làm thay đổi bản chất con người. Như vậy có một vấn đề đặt ra là nhân vật Bê-li-cốp, người trong bao, chủ thể bị “bỏ” vào “bao” hay tự mình “chui” vào “bao”, nghĩa là tự anh ta tạo cho mình một cuộc sống lập dị kiểu trong bao hay do hoàn cảnh, đẩy anh ta “vào trong bao”?

Bê-li-cốp hiện lên với chân dung biếm họa, có cái vẻ bề ngoài không giống ai: gương mặt nhợt nhạt, nhỏ bé, choắt như mặt chôn; quanh năm anh ta đi giày cao su, mặc áo bành tô, đeo

kính râm, đội mũ, hai lỗ tai nhét bông, tay cầm dù,... Các vật dụng của anh ta đều được để trong bao.

Không những ngoại hình anh ta luôn được giấu trong bao mà mọi cái liên quan đến anh ta đều gói trong bao. Trong tác phẩm anh ta đã nói 5 lần câu “Nhờ lại xảy ra chuyện gì thì sao”; khi nằm ngủ anh ta kéo chăn trùm kín mít; đến thăm đồng nghiệp thì chỉ ngồi im; cả ý nghĩ của mình Bê-li-cốp cũng giấu trong bao vì vậy cuộc sống của anh ta là một cuộc sống lập dị, nhút nhát, sợ đối diện với hiện tại, chỉ thích sống theo những thông tư, chỉ thị, giáo điều, rập khuôn, chỉ tôn sùng quá khứ, luôn thỏa mãn, hạnh phúc, hài lòng, mãn nguyện với cuộc sống của mình... Chi tiết cái bao được tác giả nhắc đi nhắc lại 12 lần như những điệp khúc nhấn mạnh chân dung Bê-li-cốp luôn cố thu mình trong bao từ ngoại hình, tính cách, lời nói, hành động, suy nghĩ...

Như vậy, nhân vật Bê-li-cốp là một hình tượng điển hình. Bê-ê-lin-xki cho rằng “Tính điển hình là một trong những dấu hiệu của tính mới mẻ trong sáng tạo, hay nói đúng hơn là bản thân sức sáng tạo. Nếu có thể thì cũng nói rằng tính điển hình là huy chương của nhà văn. Điển hình là người lạ đã quen biết”. Bê-li-cốp là một sáng tạo lớn của An-tôn Sê-khốp, hình tượng nhân vật này vừa hiện lên rõ nét là một nhân vật độc đáo, riêng biệt không lẫn với ai vừa là nhân vật đặc trưng, khái quát cho một kiểu người có lối sống “trong bao”, gấp sách lại người đọc vẫn thấy hiện lên một hình ảnh Bê-li-cốp bằng da, bằng thịt, có những tính cách, suy nghĩ, hành động lời nói kiểu “trong bao” và cũng thấy đâu đây hình ảnh nhân vật này trong cộng đồng người, đâu đó trong xã hội Nga đương thời và cả trong xã hội hiện đại ngày nay.

Bê-li-cốp, vừa là sản phẩm của chính cá nhân anh ta vừa là sản phẩm của xã hội. Ngoài những tính cách cá nhân như đã nói ở trên, Bê-li-cốp còn là con đẻ của xã hội Nga lúc bấy giờ. Chúng ta biết rằng cuối thế kỷ XIX xã hội Nga đang ngạt thở trong bầu không khí chuyên chế bảo thủ nặng nề. Chính môi trường ấy đã đẻ ra lắm thứ sản phẩm người kỳ quái.

Kết cục nhân vật Bê-li-cốp chết, nguyên nhân trực tiếp cũng do những suy nghĩ kiểu “trong bao”. Bê-li-cốp chết là kết thúc cuộc đời một cá nhân, quan tài đựng thi thể y chính là cái “bao” kín đáo nhất. Cái chết của Bê-li-cốp là hậu quả tất yếu của cách sống, kiểu sống đó. Chết là kết thúc cuộc đời, là sự chôn vùi một con người những liệu có chôn vùi được kiểu người “trong bao” không. Khi còn sống Bê-li-cốp đã làm cho mọi người sợ hãi, kể cả đồng nghiệp, thậm chí là lãnh đạo của anh ta vì thế ai cũng ghét bỏ, nghĩa là anh ta là người mâu thuẫn với tất cả mọi người, là tượng trưng cho xấu xa, nên khi anh ta chết mọi người từ nghĩa địa trở về lòng cảm thấy nhẹ nhàng, thoải mái. Những xét cho cùng lối sống của anh ta có ảnh hưởng không nhỏ tới cộng đồng, kiểu sống trong bao, kiểu sợ hãi, nhút nhát, rập khuôn đó đã lan ra cả cộng đồng vì vậy mọi người đều sợ anh ta, mỗi lần Bê-li-cốp dọa báo thanh tra, cấp trên... thì mọi người đều run sợ, nhân vật tôi từng tâm sự “Bọn giáo viên chúng tôi đều sợ hắn. Thậm chí cả hiệu trưởng cũng sợ hắn... cái thằng cha quanh năm đi giày cao su và mang ô ấy đã khống chế cả trường học chúng tôi suốt mười lăm năm trời... Mà đâu phải chỉ có trường học! Cả thành phố nữa ấy!”. Chứng tỏ rằng Bê-li-cốp có ảnh hưởng, lây lan tới cộng đồng, tác động ngược trở lại đối với cộng đồng. Như vậy lối sống trong bao không chỉ có ở Bê-li-cốp mà có trong mọi người ở thành phố ấy, một con người với cách sống như vậy mà đã từng khống chế được cả một ngôi trường thậm chí cả thành phố trong hơn mười lăm năm thì cộng đồng đó, thành phố đó hơn gì cách sống của Bê-li-cốp?

Cái bao còn mang hàm nghĩa về một kiếp người, một lối sống, một xã hội đen tối, tù túng, nặng nề mà không sao thoát được. “Người trong bao”, một hình tượng có tính ẩn dụ vô cùng độc

đảo để phản ánh bộ phận trí thức bạc nhược, uơ hèn và qua đó lên án, đã kích chính cái đã sản sinh ra bộ phận trí thức bạc nhược, uơ hèn ấy: chế độ xã hội Nga hoàng cuối thế kỉ XIX.

Bài văn mẫu số 5: Phân tích hình tượng nhân vật Bê-li-cốp trong truyện Người trong bao

Sê-khốp (1860-1904) là một trong những cây đại thụ của rừng văn học Nga, đã để lại nhiều kịch bản và hơn năm trăm truyện ngắn. Tác phẩm của Sê-khốp làm hiện lên toàn cảnh xã hội nước Nga cuối thế kỉ XIX ngạt thở trong bầu không khí chuyên chế bảo thủ nặng nề dưới thời Sa hoàng.

Truyện ngắn "Người trong bao" được Sê-khốp viết vào năm 1898. Qua nhân vật Bê-li-cốp, tác giả châm biếm và đã kích người trí thức Nga sống tầm thường, hủ lậu, hèn nhát và giáo điều, đê tiện và dung tục; đồng thời chỉ ra lối sống ấy đã để lại nhiều di hại đầu độc tâm hồn người, đầu độc cuộc sống, gây ảnh hưởng và hậu quả nặng nề, dai dẳng trong xã hội nước Nga. Cái bao mang hàm nghĩa về một kiếp người, một lối sống, một xã hội đen tối, tù túng, nặng nề mà không sao thoát ra được, chết rồi cũng không thoát ra được!

Cuộc đời của anh giáo chức tinh lẻ Bê-li-cốp là những trang hài, là một bức tranh biếm họa cười ra nước mắt. Chẳng thế mà cô giáo Va-ren-ca đã "cười phá lên" khi Bê-li-cốp bị xô ngã "lộn nhào" xuống chân cầu thang, và cô đã "oà lên khóc" khi hắn đã nằm trong bao đi chầu âm phủ!

Bê-li-cốp, giáo viên trung học dạy tiếng Hy Lạp cổ. Hắn quen sống trong tù túng, nô lệ. Với hắn thì "nếu không có chỉ thị nào cho phép thì ta không được làm. Hắn sống vì quá khứ, như một kẻ mang bệnh tâm thần, lúc nào cũng sống trong tâm trạng "sợ hãi", "lo âu", "nhút nhát". Hắn chỉ có một chút niềm vui do bệnh nghề nghiệp sinh ra. Hắn nói "ngọt ngào": "Ôi, tiếng Hy Lạp nghe thật tuyệt vời êm tai", rồi "nheo mắt lại", "giơ một ngón tay lên" và thốt ra tiếng: "Anthropos". Phải chăng lúc đó gã Bê-li-cốp hạnh phúc nhất. Chắc lúc ấy hắn đã thò đầu ra khỏi cái bao trong khoảnh khắc!

Bê-li-cốp sống một cách kỳ quặc, vừa lập dị vừa lảm cẩm. Con người hắn cuộc đời hắn, từ cử chỉ, hành động đến ngôn ngữ sinh hoạt. Hắn như đã bị cầm tù, đã bị nhốt vào bao. Quanh năm suốt tháng, nắng mưa, ngay cả mùa hạ hắn vẫn khoác áo bành tô ám cốt bông! Lúc nào chân cũng đi giày cao su. Chiếc ô, đồng hồ quả quýt, con dao nhỏ để gọt bút chì... tất cả đều đút trong bao. Ngôi xe ngựa, hắn bắt phải hạ mui xe. Bộ mặt hắn cũng được giấu kín trong bao, đó là cái cổ áo bành tô cổ bẻ. Lỗ tai hắn cũng nhét bông. Mọi ý nghĩ, hắn "cũng giấu vào bao". Với hắn thì cái bao là một thứ vỏ bọc để "ngăn cách, bảo vệ hắn khỏi những ảnh hưởng bên ngoài". Nhưng thật hài hước, đầu óc hắn cũng chỉ là một cái bao cổ hủ để bọc lấy những chỉ thị, thông tư, những bài báo quy định cấm đoán điều này điều nọ mà hắn cho là "rõ ràng". Hắn vừa hèn vừa đáng thương! Hắn thật tội nghiệp!

Qua các chi tiết nói về cái bao, Sê-khốp châm biếm một loại "linh hồn chết" trong xã hội Nga cuối thế kỉ XIX, đó là loại trí thức sống lạc hậu, cổ hủ, nô lệ, mù quáng, sống cuộc đời chật hẹp, quẩn quanh tù túng.

Cách sống của Bê-li-cốp cũng rất kì lạ. Hắn có một thói quen "kì quặc". Hắn thường đến các nhà giáo viên, như hắn nói đến để "duy trì những mối quan hệ tốt với bạn bè". Nhưng hắn đến

mà "chẳng nói chẳng rằng", cứ "ngồi im như phỗng", mắt thì nhìn quanh "như tìm kiếm vật gì", độ một giờ sau thì cáo từ. Tính hẩn hẩn hay hẩn là một mặt vụ lân la dò xét? Vì thế, giáo viên nào trong trường cũng sợ hẩn. Cả hiệu trưởng, oai quyền thế cũng sợ hẩn. Cả thành phố đều sợ hẩn. Các bà, các cô không dám diễn kịch vào tối thứ bảy vì sợ rằng "nhỡ hẩn biết thì lại phiền". Giới tu hành không dám ăn thịt và đánh bài khi có mặt hẩn. Bê-li-cốp như một bóng ma, một hung thần gieo rắc sợ hãi, làm cho dân chúng trong thành phố suốt một thời gian dài mười lăm năm trời "sợ nói to, sợ gửi thư, sợ làm quen, sợ đọc sách, sợ giúp đỡ người nghèo, sợ dạy học chữ...".

Sê-khốp đã chỉ ra và cho thấy loại người trong bao, lối sống trong bao thật vô cùng đáng sợ. Loại người ấy, lối sống ấy đã tóa chiết tâm hồn người, bao phủ lên khắp mọi nơi một bóng đen đáng sợ.

Vì quanh năm suốt tháng tự nhốt mình trong bao nên Bê-li-cốp sống như một người bệnh tưởng, trầm cảm. Hẩn sợ ánh sáng, sợ bóng tối, sợ trộm vào nhà, sợ lão nấu bếp cắt cổ hẩn. Nhà lúc nào cũng đóng chặt cửa, cài then, chặn trùm đầu kín mít lúc ngủ, ở nhà mùa hè cũng như mùa đông, lúc nào hẩn cũng mặc áo khoác ngoài. Suốt đêm, "hẩn toàn mơ những điều khủng khiếp" vì thế buổi sáng đến trường, mặt hẩn "tái nhợt, rầu rĩ" một cách thảm hại! Lối sống đó là sống khô, sống mà như chết. Bê-li-cốp đã tự cầm tù mình, đẩy đọa mình, gây đau khổ cho thân mình. Hẩn thật đáng thương hại.

Hóm hình và ý vị biết bao khi Sê-khốp nói về bi kịch ái tình của người trong bao. Cô giáo Va-ren-ca khoảng ba mươi tuổi mới về trường, thế là nữ thần ái tình đến gõ trái tim Bê-li-cốp. Trên bàn trong ngôi nhà "chật như cái hộp", hẩn trân trọng đặt tấm ảnh người đẹp. Ý định lấy vợ choáng ngợp tâm hồn hẩn, nhưng vì quen sống trong bao nên hẩn cứ lần lữa đắn đo, suy tính, lúc nào mặt mày cũng nhợt nhạt đáng thương. Hẩn bị gán ghép, rồi hẩn có vẻ thích Va-ren-ca... Thế là bức tranh biếm họa "Anthropos si tình" (kẻ si tình) được gửi đến tất cả các giáo viên ở hai trường nam nữ, giáo viên chủng viện, các viên chức và cả Bê-li-cốp nữa. Bức biếm họa mới gọi tình làm sao: hình ảnh "Bê-li-cốp đang đi, chân xỏ trong giày mưa, quần túm ống, tay cầm ô, tay khoác tay Va-ren-ca". Chà! Người trong bao lãng mạn và đa tình quá! Nhưng Bê-li-cốp lại bị sốc, bị bức tranh châm biếm gây cho hẩn "một ấn tượng nặng nề".

Sê-khốp đã tạo nên những chi tiết điển hình, những tình huống điển hình để khắc họa tính cách của Bê-li-cốp người trong bao. Dư vị chua cay, hài hước của câu chuyện càng trở nên hấp dẫn, lôi cuốn.

Bê-li-cốp chẳng gặp "hên" một chút nào! Ngày chủ nhật, mừng một tháng năm hôm ấy, thầy trò cả trường trung học tổ chức cùng đi ra ngoài thành phố vào rừng chơi. Nhưng anh chàng Bê-li-cốp đã bỏ về giữa chừng. Giữa đường hẩn bất ngờ thấy hai chị em Va-ren-ca cưỡi xe đạp phóng qua. Cô chị "mặt mày ửng đỏ... vui vẻ, hớn hờ" gào to: "Trời hôm nay đẹp thật, đẹp tuyệt, đẹp ghê gớm!". Bê-li-cốp "ngần người ra", như bị choáng, bị ma ám: "Mặt mày đang từ xanh mét chuyển sang trắng bệch". Người trong bao phàn nàn, trách cứ: "Chẳng lẽ giáo viên và đàn bà, con gái lại có thể cưỡi xe đẹp, làm như thế coi sao tiện?".

Phải chăng hẩn là một kẻ cổ hủ đáng cười? Phải chăng hẩn là một nhà mô phạm đang bảo vệ nên đạo đức chính thống?

Suối ngày hôm sau, người trong bao đau khổ dần vật, bực dọc, toàn thân run lên", thậm chí hấn bỏ cả buổi lên lớp, bỏ cả cơm trưa. Tối hôm đó, dù đang tiết mùa hạ, nhà đạo đức bèn "mặc áo ấm" lần mò đến nhà hai chị em Va-ren- ca. Cô chị đi vắng, hấn chỉ gặp được người em. Hấn thật thà thanh minh về bức tranh châm biếm. Hấn khẳng định nhân cách "tử tế, đứng đắn" của mình. Lấy tư cách là "bạn đồng nghiệp đi trước", hấn nhắc nhở kẻ "mới bắt đầu đi làm" đôi điều. Hấn chê trách việc đi xe đạp của hai chị em Va-ren-ca "hoàn toàn không hợp với tư thế của một nhà giáo dục thiếu niên". Hấn cảnh cáo việc đi xe đạp ấy là thiếu gương mẫu, là trái pháp luật, trái nội quy vì "chưa có chỉ thị nào cho phép thì không được làm". Hấn bày tỏ thái độ nào là "phát kinh lên", nào là "mất hoa lên" khi nhìn thấy cảnh đàn bà, con gái đi xe đạp! Hấn khuyên nhủ Cô- va-len-cô phải xử sự "thận trọng", không được buông thả quá chừng như mặc áo thêu ra đường, trong tay còn cầm sách này nọ, lại còn cười xe đạp nữa. Hấn nhắc nhở nếu chuyện ấy đến tai ông hiệu trưởng, ông thanh tra thì "còn ra cái thể thống gì".

Khi bị Cô-va-len-cô cự lại, hấn răn dạy: "Anh cần phải có thái độ kính trọng đối với chính quyền". Hấn dọa "sẽ báo cáo với ngài hiệu trưởng nội dung câu chuyện" đã xảy ra mà hấn đã nói với Cô-va-len-cô.

Cuộc đôi co diễn ra, Cô-va-len-cô "thô bạo" chỉ vào mặt Bê-li-cốp và bảo hấn là "tên mách lẻo", rồi túm lấy cổ áo hấn, tống cổ ra khỏi nhà. Người trong bao "lộn nhào xuống chân cầu thang". Sự việc diễn ra đầy kịch tính. Khi Bê-li-cốp "sờ lên mũi xem cặp kính có còn nguyên vẹn không", thì hai người đàn bà và Va-ren-ca bỗng từ đâu xuất hiện, nhìn thấy. Bê-li-cốp đau khổ cảm thấy thà "tự vật cổ" còn hơn là biến thành trò cười cho thiên hạ. Hấn vô cùng lo sợ câu chuyện sẽ đến tai ngài hiệu trưởng, ngài thanh tra. Người ta sẽ vẽ tranh châm biếm hấn, sẽ ép hấn về hưu...

Có bao chi tiết bi hài. Nhất là khi Va-ren-ca "cười phá lên vang khắp khu nhà". Tiếng cười "ha-ha-ha!" lạnh lốt, âm vang ấy "đã chấm dứt tất cả": "chấm dứt chuyện cưới xin, chấm dứt cả cuộc đời của Bê-li-cốp". Cái ngã của Bê-li-cốp xuống chân cầu thang, điệu cười "lãnh lốt" của Va-ren-ca có giá trị và ý nghĩa phê phán một cách chua cay lối sống giáo điều, dung tục của hạng người trong bao. Kẻ hủ lậu lên mặt đạo đức giả, dạy đời bằng bài học luân lý cổ lỗ đã bị Sê-khốp châm biếm qua một tình huống bi hài.

Chỉ một tháng sau bị xô ngã, Bê-li-cốp chết. Trước khi đi chầu Diêm Vương, hấn không quên cắt tấm ảnh Va-ren-ca để trên bàn đi. Hấn nằm trong quan tài với vẻ mặt "hiền lành, dễ chịu, tươi tỉnh". Phải chăng hấn "mừng" vì được "chui vào cái bao" vĩnh viễn. Đám ma hấn được cử hành trong một buổi , trời mưa dầm âm u". Lúc hạ huyệt, Va-ren-ca "bỗng òa lên khóc". Nàng khóc vì thương tiếc một thiên tình sử chẳng? Nàng khóc vì thương hại một con người bảo thủ, cô hủ từng làm trò cười cho thiên hạ chẳng?

Sau khi Bê-li-cốp chết, lúc đầu ai cũng cảm thấy nhẹ nhàng, thoải mái. Nhưng rồi chưa đầy một tuần sau, ai cũng cảm thấy "nặng nề, mệt nhọc, vô vị" vì cuộc sống đã lại diễn ra như cũ, "chẳng tốt đẹp gì hơn trước". Một Bê-li-cốp chết, một người trong bao đã về chầu âm phủ nhưng còn lại bao nhiêu người trong bao, và "trong tương lai cũng sẽ còn bao nhiêu người như thế nữa!". Sê-khốp đã chỉ rõ: lối sống tầm thường, hủ lậu, giáo điều, dung tục đã đầu độc con người, đầu độc cuộc sống, sẽ gây bao hậu quả nặng nề, sẽ tồn tại dai dẳng trong xã hội Nga những năm cuối thế kỉ XIX đầu thế kỉ XX.

CLICK NGAY vào nút **TẢI VỀ** dưới đây để tải các bài văn mẫu: Phân tích hình tượng nhân vật Bê-li-cốp trong truyện Người trong bao Văn lớp 11 file word, pdf hoàn toàn miễn phí.